

. 1 .
CIPOLLONE GIÃM PHẢI
CHÂN VUA CHANH

CIPOLLINO LÀ CON TRAI CỦA CIPOLLONE. Nó có bảy anh em: Cipolletto, Cipollotto, Cipolluccio, Cipolluccio, v.v... toàn là những cái tên đặc trưng cho họ nhà Hành lương thiện. Thực ra, họ là những con người hiền lành chất phác, nhưng cuộc sống của họ lại không hề được may mắn.

Biết làm sao được: ở đâu có hành, ở đó có nước mắt.

Cipollone cùng vợ con sống trong chiếc hòm gỗ chỉ nhỉnh hơn chiếc thùng gieo hạt một chút. Những người giàu lỗ có tới nơi này, đều phải nhăn mũi, thốt lên: “Ôi, mùi hành kinh khủng quá!” - và giục gã đánh xe ra roi cho ngựa phóng nhanh qua.

Rồi một hôm, cả khu dân cư nghèo nàn nhộn nhịp chuẩn bị đón vị đứng đầu vương quốc, đức vua Chanh. Bọn cận thần lo sốt vó, vì sợ mùi hành sẽ làm cho nhà vua khó chịu.

- Hoàng thượng sẽ nói gì, khi người thấy mùi này?

- Hay là ta xúc nước thơm cho bọn khổ rách này? -
Vị chỉ huy Ciambellano đề nghị.

Một đội quân Chanh lập tức được phái tới để làm nhiệm vụ xúc nước thơm cho tất cả những ai bốc mùi hành. Lần hành quân này, các binh lính đều để hết súng gươm lại trong doanh trại, trên vai họ là những bình phun to đùng, trong đựng nào là nước hoa, dầu thơm, thậm chí cả loại nước hoa hồng hảo hạng.

Vị chỉ huy lệnh cho Cipollone, những đứa con của ông cùng họ hàng thân thích nhà Hành phải ra khỏi nhà. Bọn lính dồn họ thành hàng rồi phun nước hoa lên người họ ướt từ đầu đến chân. Cipollino do không quen với mùi thơm hắc, nên đã bị sổ mũi. Nó hắt hơi như búa bổ, nên không nghe thấy được tiếng kèn rền vang đang vọng lại từ xa.

Đó là đoàn tháp tùng đức vua Chanh.

Vua Chanh khoác trang phục màu vàng, trên chòm chiếc mũ màu vàng cắm lủng lẳng chiếc chuông bằng vàng.

Trên mũ những người hầu là chiếc chuông bằng bạc, còn trên mũ của bọn lính là chiếc chuông bằng đồng. Tất cả những chiếc chuông cùng vang lên không ngừng tạo thành một bản hòa tấu tuyệt vời. Mọi người đổ xô ra đường để xem. Họ nghĩ đó là một gánh hát rong.

Cipollone và Cipollino đứng ở hàng đầu. Họ bị những người đứng sau chen lấn, xô đẩy. Cuối cùng, ông già Cipollone không còn chịu đựng nổi nữa, phải quát lên:

- Lui ra! Lui ra!

Vua Chanh thận trọng đề phòng. Cái quái gì thế nhỉ?

Nhà vua liền đi về phía Cipollone, vừa khệnh khạng trên đôi chân vòng kiềng, ngấn tũn của mình, vừa đưa cặp mắt nghiêm nghị nhìn ông già:

- Người quát “lui ra” là thế nào? Những con dân trung thành của ta đang ào lên khát khao được nhìn thấy ta, còn người không muốn điều đó, hả?

- Thưa ngài, - vị chỉ huy Ciambellano thì thào vào tai nhà vua - thần nghĩ hẳn là tên quấy rối nguy hiểm. Cần phải bắt giam hắn lại.

Lập tức, một trong số lính Chanh chĩa ống nhòm vào Cipollone. Tất cả bọn lính Chanh đều được trang bị mỗi tên một chiếc ống nhòm như vậy.

Cipollone mặt cắt không còn hột máu.

- Thưa ngài, - ông lấp bắp, - đó là do họ xô đẩy hạ thần đấy ạ!

- Họ làm như vậy là đúng, - vua Chanh gầm lên. - Đáng đời mi!

Vị chỉ huy Ciambellano quay lại phía đám đông:

- Hỡi các thần dân, nhà vua đáng kính của chúng ta cảm ơn các người vì lòng trung thành, tận tụy. Hãy chen lấn, xô đẩy mạnh nữa vào!

- Họ sẽ xô vào các ngài mất, - Cipollino cố phân bua.

Ngay lúc đó, một tên lính Chanh khác đã hướng ống nhòm về phía cậu bé, và Cipollino nghĩ tốt hơn hết là lẩn vào đám đông.

Đầu tiên, những người phía sau còn ít chen lấn những người đứng trước. Nhưng khi viên chỉ huy Ciambellano quát mắt lên, thì cả đám đông chao đảo như nước trong gàu. Bị mất thăng bằng, ông già Cipollone ngã lộn nhào và vô tình giẫm lên chân của vua Chanh.

Có tới chục tên lính từ phía sau lao bổ tới chỗ ông già Cipollone đáng thương, còng tay ông lại.

- Cipollino, Cipollino con ơi! - Ông già tội nghiệp hoảng hốt nhìn ngó xung quanh, khi bọn lính giải ông đi.

Cipollino lúc đó đã ở cách xa chỗ đám đông, còn

những kẻ vô công rồi nghề tụ tập xung quanh được dịp
thêu dệt câu chuyện:

- Rất may là tóm được nó kịp thời, - những kẻ rồi
nghề kháo nhau, - các anh thử nghĩ xem, nó định dùng
dao với nhà vua kia đây!

- Đâu phải vậy: Tên giết người có súng trong túi đây!

- Súng ư? Trong túi? Không thể như vậy được!

- Thế các anh không nghe thấy tiếng súng nổ ư?

Thực ra, đó không phải là tiếng súng, mà là tiếng
pháo hoa bắn chào mừng vua Chanh. Nhưng đám đông
lại hoảng hốt, chạy tán loạn.

Cipollino muốn hô to để mọi người biết rằng trong
túi của bố nó không hề có súng, mà chỉ có mỗi mẩu thuốc
lá, nhưng sau nghĩ lại, chẳng hơi đâu cãi nhau với những
kẻ rồi hơi kiếm chuyện làm gì, tốt nhất là im lặng.

Tội nghiệp cho Cipollino! Nó bỗng thấy mắt mình
nhòa đi. Đôi mắt nó rưng rưng lệ.

- Đừng chảy nữa, đồ ngốc! - Cipollino nghiêng chặt
răng để khỏi gào lên.

Giọt nước mắt hoảng hốt lùi bước và không còn
dám xuất hiện nữa.

* * *

Tóm lại, ông già Cipollone bị kết án tù giam không
chỉ suốt đời, mà còn nhiều năm sau khi chết, bởi vì trong
các nhà tù của vua Chanh còn có cả nghĩa địa.

Cipollino chạy chọt để vào thăm bố. Nó ôm ghì lấy
bố và nói:

- Tội nghiệp cho bố! Bọn chúng bắt giam bố như
những tên tội phạm, giam cùng với cả bọn trộm cướp!

- Thôi nào con, - ông già âu yếm ngắt lời con, - trong
tù còn cả những người lương thiện!

- Thế họ bị giam vì tội gì? Họ đã làm điều gì xấu chẳng?

- Chẳng gì cả, con yêu. Chính chẳng vì gì cả nên
họ bị giam. Vua Chanh chẳng ưa gì những người lương
thiện cả.

Cipollino trầm ngâm:

- Thế có nghĩa vào nhà tù là niềm vinh hạnh lớn
ư? - Nó hỏi.

- Sự thế là như thế này. Nhà tù được xây lên để
dành cho những tên trộm cắp và giết người, nhưng đối
với vua Chanh thì hoàn toàn ngược lại: Những kẻ trộm
cắp, giết người thì được tự do, còn trong tù là những
người lương thiện.

- Con cũng muốn trở thành người lương thiện, -

Cipollino tuyên bố, - nhưng con không muốn vào nhà tù. Bố hãy cố chịu đựng, không lâu nữa con sẽ trở lại và giải phóng cho tất cả mọi người!

- Con có quá tự tin không đấy? - Ông già mỉm cười.
- Đó đâu phải là chuyện dễ!

- Rồi bố sẽ thấy. Con sẽ làm được.

Đúng lúc đó tên lính gác ngục xuất hiện tuyên bố đã hết giờ thăm.

- Cipollino, - người cha nói lời tạm biệt, - giờ con đã lớn và tự lo cho mình được rồi. Chú Cipolla sẽ chăm lo cho mẹ và các em của con, còn con hãy đi chu du khắp thiên hạ để học lấy những điều hay lẽ phải.

- Con sẽ phải học như thế nào? Sách vở thì không có, mà có mua thì cũng chẳng để làm gì cả.

- Đừng buồn, cuộc sống sẽ dạy con. Chỉ có điều, con hãy cố nhìn thấu rõ những kẻ lừa dối và bịp bợm, đặc biệt là những kẻ có quyền thế.

- Thế sau đó thì sao? Sau đó con sẽ làm gì?

- Sẽ tới lúc, rồi tự con sẽ hiểu.

- Thôi. Ra đi, ra đi, - tên lính ngục quát, - huyền thuyên thế đủ rồi! Còn mày, thằng khố rách kia, hãy biến khỏi đây ngay kéo tao lại tổng giam mày bây giờ.